

Komentāri dokumentā sagatavoti uz LSPA Senāta sēdi 2019.gada 29.augustā

Apstiprināts ar Latvijas Bibliotēku padomes

2017. gada 14.novembra sēdes lēmumu

AKREDITĀCIJAS ATZINUMS

Latvijas Sporta pedagogijas akadēmijas Sporta nozares bibliotēkai

Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisija (Ilona Dobelniece, Ligita Gjortlere, Baiba Holma) izvērtēja bibliotēkas atbilstību akreditācijas nosacījumiem pēc akreditācijas termiņa beigām atbilstoši Bibliotēku likuma 9., 10.un 12. pantam un LR Ministru kabineta noteikumiem Nr.709 „Bibliotēku akreditācijas noteikumi” un konstatēja:

Kritērijs	Atbilst	Daļēji	Neatbilst	Piezīmes / Pamatojums	BIBLIOTĒKAS VADĪTĀJAS MARGARITAS ZAĻŪKSNES KOMENTĀRI
Bibliotēkas akreditācijas ieteikumi par iepriekšējo periodu ir izpildīti		+		Krājuma komplektēšanas politika ir izstrādāta formāli, nav izstrādāta vienota rekatalogizācijas politika. Ilgstošā laika periodā nav veikta inventarizācija. Lietotāju automatizēta apkalpošana nav uzsākta.	2017.gada septembrī tika uzsākta lietotāju automatizēta apkalpošana Bibliotēkas lasītavā. 2019.gada septembrī tiks uzsākta automatizētā apkalpošana abonementā.
Iekšējie normatīvie un plānošanas dokumenti					
Bibliotēkai ir izstrādāti un apstiprināti bibliotēkas darbību reglamentējošie pamatdokumenti		+		Jāpapildina un jāprecizē	Ir izstrādāti un apstiprināti Senātā
Bibliotēkas nolikums nosaka bibliotēkas darba organizāciju, funkcijas, tiesības un pienākumus.		+		Jāprecizē saskaņā ar Bibliotēku likumu	Tika apstiprināts LSPA Senātā 2018.gada 1.martā.
Bibliotēkas lietošanas noteikumos skaidri definēta bibliotēkas lietošanas kārtība, lietotāju tiesības un pienākumi		+		Jāprecizē saskaņā ar Bibliotēku likumu	Veiktas izmaiņas pēc Bibliotēku likuma.
Bibliotēkā ir izstrādāti un apstiprināti informācijas tehnoloģiju lietošanas noteikumi		+		Iekļauti Bibliotēkas lietošanas noteikumos	Bibliotēkas lietotāji ar tehnoloģiju lietošanas noteikumiem var iepazīties Bibliotēkas lasītavā un LSPA iekštīklā (apstiprināti LSPA Senātā 2017.gada 12.janvārī).

Bibliotēkai ir apstiprināts maksas pakalpojumu cenrādis			+		Ar Senāta sēdes lēmumu 2018.gada 1.februārī apstiprināts Bibliotēkas maksas pakalpojumu cenrādis un ir iekļauts Bibliotēkas noteikumos.
Bibliotēkas nolikums, lietošanas noteikumi ir publiski pieejami			+	Nolikums nav publiski pieejams	Pēc apstiprinājuma Senāta sēdē, nolikums ir pieejams Bibliotēkas mājas lapā.
Bibliotēkai ir izstrādāts vidēja termiņa plānošanas dokuments, darbības mērķi aptver visus bibliotēkas darbības virzienus			+	Formāli sagatavots dokuments, neatbilst stratēģiju struktūrai	Apstiprināts LSPA Senāta sēdē 2017.gada 11.maijā
Bibliotēkas personāls					
Darbinieku skaits nodrošina visu bibliotēkas funkciju veikšanu			+	Bibliotēkā strādā 7 bibliotekārie darbinieki, kas ir augsts rādītājs pie ~22000 izsnieguma un~1400 lasītājiem, bet darba organizācija ir neapmierinoša	Akreditācijas komisijas eksperti iebilst par darbinieku skaitu bibliotēkā. Darbinieku skaits Bibliotēkā tiek noteikts pēc Ministru kabineta noteikumiem Nr. 371 saskaņā ar Bibliotēku likuma 25 panta trešo daļu. Bibliotēkas vadītājam jānodrošina visu bibliotekāro procesu sekmīga veikšana.
Bibliotēkas vadība nodrošina visu bibliotekāro procesu sekmīgu veikšanu			+	Darbs nenotiek atbilstoši mūsdienīgai bibliotēku darba organizācijai	
Pārskata periodā visiem darbiniekiem tika nodrošināta profesionālā pilnveide			+	Nepieciešams paaugstināt darbinieku profesionālo kompetenci krājuma organizēšanas jautājumos	Tiek nodrošināta darbinieku profesionālā pilnveide.
Darbinieku profesionālā kompetence ir pietiekami augsta, darbinieki veic visus savā amatā aprakstā noteiktos pienākumus un var piedāvāt kvalitatīvus bibliotekāros pakalpojumus			+		
Bibliotēkai ir izstrādāts profesionālās pilnveides plāns nākamajam plānošanas periodam bibliotekārā darba jomās			+	Profesionālai pilnveidei nepieciešami LNB Kompetenču attīstības centra kursi un iepazīšanās ar Latvijas augstskolu bibliotēku darba organizāciju	Pēc nepieciešamības Bibliotēkas darbinieki apmeklē LNB Kompetenču attīstības centra kursus, kā arī BIS Alise organizētos kursus.

Bibliotēkas finansiālā nodrošinājuma dinamika pārskata periodā (5 gadi)					
Finansējums ir stabils, nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu un veicina bibliotēkas attīstību		+		Finansējums pārskata perioda beigās, salīdzinot ar perioda sākumu (pēdējo trīs gadu laikā), pieaudzis 2 reizes.	
Krājuma komplektēšanai piešķirtais <i>finansējums</i> atbilst LR Ministru kabineta noteikumu Nr.415 „Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi” ieteikumiem			+	Finansējums neatbilst MK noteikumiem – augstskolu bibliotēkās tam jābūt EUR 11,38, bet tas ir EUR 4,40 (2,5 reizes mazāks). Salīdzinot ar trim gadiem atpakaļ, tas ir pieaudzis 1,6 reizes.	2016.gadā uz vienu Bibliotēkas lietotāju krājuma komplektēšanai tika iztērēti 4,40 EUR (Bibliotēkas akreditācijai bija jānorāda grāmatu iepirkums par 2016.gadu). 2017.gadā uz vienu Bibliotēkas lietotāju 7,62 EUR.
Darbības pamatrādītāji pārskata periodā					
Bibliotēkas lietotāju skaits				Stabils – 1310 (2014), 1430 (2015), 1410 (2016)	
Apmeklējums				Samazinājies par 58 % (pēdējo trīs gadu laikā).	
Izsniegums				Samazinājies par 27% (pēdējo trīs gadu laikā).	
Informācijas resursi (krājums, datu bāzes)					
Bibliotēkai ir izstrādāta krājuma komplektēšanas koncepcija, kura atbilst lietotāju vajadzību nodrošināšanai. Krājuma komplektēšana notiek saskaņā ar koncepciju		+		Krājuma komplektēšanas politika ir izstrādāta formāli.	2018.gadā izstrādāta krājuma komplektēšanas politika, izmantojot dokumentu “Krājuma veidošanas vadlīnijas Latvijas bibliotēkām” un apstiprināta Senātā.
Krājuma izvērtēšana notiek regulāri, pietiekamā apmērā, ir noteikta izvērtēšanas un norakstīšanas kārtība un atbildīgie		+		Ir izstrādāta instrukcija, pēc kuras tiek veikta izvērtēšana un norakstīšana, atbilstoši MK noteikumiem Nr.317.	Instrukcija tiek izmantota veicot krājuma izvērtēšanu un norakstīšanu.
Krājums ir lietotājiem ērti pieejams un aplūkojams		+		Krājums nav ērti pieejams lasītavā (to izsniedz bibliotēkās), bet tas ir pieejams abonementā (brīvpieejā). Nav saprotama krājuma dalīšana lasītavā un abonementā,	Bibliotēkas telpas ir dalītas. Bibliotēkas abonements atrodas atsevišķi no lasītavas. Tika veikti remontdarbi lasītavā. Pēc remontdarbu veikšanas

				jo lasītavas krājuma apjoms ir ļoti neliels	lasītavas krājums tika izvietots brīvpiecējā.
Uzziņu literatūras krājums ir aktuāls, tiek pastāvīgi papildināts		+			
Krājuma komplektēšana notiek regulāri	+				
Bibliotēka strādā ar bibliotēku informācijas sistēmu (BIS) ALISE, izmanto visas sistēmas moduļu iespējas.			+	Visas moduļu iespējas izņemot cirkulāciju tiek izmantotas, taču nepilnīgi, vēl arvien vairākus procesus veicot manuāli (piem., uzskaiti, lasītāju apkalpošanu), tādējādi ievērojami samazinot darba efektivitāti bibliotēkā un bibliotekāro darba procesu organizāciju.	Šobrīd uzskaitē netiek veikta manuāli. Inventāra grāmatas uzskaitē tiek izgūta no BIS Alise.
Krājuma uzskaitē tiek veikta korekti			+	Uzskaitē tiek veikta, lieki dublējot un paildzinot darbu.	Uzskaitē kopš pagājušā gada decembra netiek dublēta.
Krājuma inventarizācija tika veikta atbilstoši normatīvajos aktos paredzētajam termiņam			+	Ilgstoši nav veikta	Inventarizācija nav veikta. Pēc iespējas aizvien vairāk tiek norakstīta literatūra, kas ir nolietota vai morāli novecojusi, un nav izmantojama studentu apmācībām. Samazinot krājumu, Bibliotēkā ir iespēja kvalitatīvāk veikt inventarizāciju. Inventarizāciju iespējams veikt vasaras periodā, jo mācību gada beigās lietotāji grāmatas nodod Bibliotēkā. Inventarizācija tiks veikta 2020.gada jūlijā.
Bibliotēka piedalās elektroniskā Valsts nozīmes kopkataloga veidošanā		+		Bibliotēka veido tikai savu katalogu. Elektroniskais katalogs satur informāciju par 4395 grāmatu nosaukumiem (38 383 eksemplāriem) no krājuma. Analītikas ierakstu datubāzē ir 10 066 ierakstu.	Bibliotēka nav iekļauta Valsts nozīmes kopkataloga veidošanā.
Bibliotēka veido mācībspēku publikāciju un noslēguma darbu datu bāzi			+	Bibliotēkas vietnē pārskata formātā ir pieejami promocijas darbi.	Bibliotēka neveido atsevišķu mācībspēku publikāciju un noslēguma darbu datu

					bāzi. Ar mācībspēku publikācijām var iepazīties Bibliotēkas elektroniskajā katalogā un analītisko izrakstu datu bāzē.
Bibliotēkas krājuma dati pilnībā ir atspoguļoti katalogā.		+		Katalogā ir atspoguļoti 59,1% no krājuma, darbs ir aktīvi jāturpina	Darbs tiek turpināts.
Datu kvalitāte ir laba; tiek veikta klasificēšana, priekšmetošanā; tiek veidoti autoritatīvie dati		+		Tiek veikta klasificēšana un piešķirti priekšmeti (ne no autoritatīvās datubāzes)	Autoritatīvie dati no autoritatīvās datu bāzes tiek izmantoti nepieciešamības gadījumā.
Bibliotēka veic krājuma digitalizāciju / piedalās digitalizācijas projektos			+	Elektroniskā veidā ir pieejami promocijas darbi (26; kopš 2009.gada).	Nepiedalamies digitalizācijas projektos.
Bibliotēkas krājums ir pieejams brīvpieejā		+		Brīvpieejā pieejami ~30% krājuma, pārējais krājums atrodas slēgtā noliktavas telpā un tā apstrādes organizācija nav skaidra.	Krājums atrodas 607. telpā. Lielākā daļa krājuma mācību procesā netiek izmantota. Krājums tiks izskatīts, izvērtēts un pamazām tiek norakstīts. Tas ir ilgstošs darba process.
Bibliotēkas publicitāte. Informācija par bibliotēku tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos					
Bibliotēkas tīmekļa vietnē lietotājiem tiek sniegta aktuāla informācija par bibliotēkas lietošanas noteikumiem, darba laiku, pakalpojumiem, informācijas resursiem, kontaktinformācija	+			Tīmekļa vietni nepieciešams modernizēt	
Tīmekļa vietnes saturs tiek uzturēts un atjaunots regulāri.		+		Bibliotēkas sadaļas saturisko daļu, kurā ievietotas vairākas pilnu tekstu sporta vārdnīcas, vajadzētu mainīt, saturu ievietojot e-studiju portālā. Žurnālu un avīžu sarakstu savukārt vajadzētu ieintegrēt bibliotēkas katalogā	
Tīmekļa vietnē darbojas tulkošanas rīks			+		
Aktuālā informācija tiek ievietota sociālajos tīklos		+		Informācija par bibliotēku sociālajās tīklos saistībā ar aktualitātēm Latvijas Sporta Pedagoģijas akadēmijā.	

Bibliotēkas pakalpojumi un rīkoti pasākumi					
Krājuma izsniegšana un saņemšana bibliotēkā notiek automatizēti. Tiešsaistē darbojas attālais pakalpojums lietotājiem - grāmatu rezervēšana/pasūtīšana un grāmatu termiņa pagarināšana			+	Pilnībā ieviest cirkulācijas moduli, izbeigt strādāt ar perfokartēm	Lasītavā grāmatas tiek izsniegtas automatizēti. Sākot ar šo mācību gadu Bibliotēkas lietotāji abonementā tiks apkalpoti automatizēti. Uz mācību gada laiku studentiem grāmatas pierēģistrētas uz perfokartēm.
Bibliotēkā regulāri notika lietotāju konsultēšana un mācības par datubāzu, digitālo resursu, e-pakalpojumu izmantošanu		+			
Bibliotēkā aktīvi popularizē abonētās tiešsaistes datubāzes			+	Bibliotēka nodrošina piecu studiju profilam atbilstošām datubāzēm, bet nepietiekoši apmāca lietotājus to izmantošanā	Mācību gada sākumā pirmā kursa studentiem tiek sniegta informācija par abonētām tiešsaistes datubāzēm.
Lietotājiem ir pieejami starptautiskā starpbibliotēku abonementa un dokumentu piegādes aģentūras pakalpojumi.			+		No Bibliotēkas lietotājiem nav pieprasījuma pēc šādiem pakalpojumiem. Būs pieprasījums, izmantosim.
Bibliotēka piedāvā lietotājiem informācijpratības lekcijas vai kursus			+	Mācības uzsākot pirmā kursa studentiem ieskats bibliotēkas resursos.	Mācību gada sākumā pirmā kursa studenti tiek iepazīstināti ar Bibliotēku. Sadarbojoties ar Informātikas katedru, tiek organizētas lekcijas informācijpratībā, kā pareizi izgūt informāciju no informācijas avotiem. Lekcijas notiek speciāli tehniski aprīkotā auditorijā.
Bibliotēkā ir uzskatāmi izvietoti informatīvie materiāli par pakalpojumiem, pasākumiem, kursiem			+		Tiek izveidots buklets par Bibliotēkas pakalpojumu sniegšanu. Papīrformātā būs pieejams bibliotēkā.
Bibliotēkā ir pieejams bezvadu internets	+				

Bibliotēkā ir drošības sistēma			+		
Tika veiktas lietotāju aptaujas, lai noskaidrotu viedokli un ierosinājumus par bibliotēkas darbu			+		Ir izstrādāta aptaujas anketa, lai noskaidrotu viedokli un ierosinājumus par bibliotēkas darbu.
Bibliotēkas infrastruktūra					
Bibliotēkas telpu platība, to tehniskais stāvoklis ir atbilstoši, lai sniegtu kvalitatīvus un daudzveidīgus bibliotekāros pakalpojumus	+			Telpas lasītāju apkalpošanai - 162 m ² . Bibliotēkas telpas daļēji kapitāli izremontētas, plānots turpināt remontus pārējās telpās	
Telpu iekārtojums ir funkcionāls. Ir nodrošināti ērti apstākļi dažādām mērķgrupām		+		Lasītavā 13 datorizētas darbavietas ar pieeju datu bāzēm.	
Bibliotēkā ir mācību un semināru telpa			+		Bibliotēkai ir iespēja LSPA telpās izmantot jebkuru auditoriju mācību vai semināru vajadzībām, ja ir nepieciešams.
Bibliotēkā ir izveidota klusā lasītava, grupu telpas, individuālās kabīnes			+		
Telpu noformējums ir informatīvs un estētiski pievilcīgs		+			
Telpu apgaismojums atbilst prasībām	+				
Mēbeļu un pārējā aprīkojuma atbilstība – laba	+				
Tehnoloģiskais nodrošinājums lietotājiem (datori, multifunkcionālās iekārtas) ir labs	+			Bibliotēkas datortehniku apkalpo augstskolas datortīklu administrators.	
Tehnoloģiskais nodrošinājums darbiniekiem (datori, printeri, multifunkcionālās iekārtas, skeneri) ir labs		+		Nav pietiekošu iemaņu iegādāto aprīkojumu izmantot efektīvi.	
Klimatiskie apstākļi telpās ir atbilstoši prasībām	+				
Bibliotēka ir pieejama apmeklētājiem ar kustību traucējumiem.		+			

Apmeklētāju informēšanai pie ieejas ir plāksne ar bibliotēkas nosaukumu un darba laiku.	+				
---	---	--	--	--	--

Slēdziens

Latvijas Sporta pedagogijas akadēmijas Sporta nozares bibliotēka netiek akreditēta kā vietējas nozīmes bibliotēka, jo tās darbībā ir vērojamas būtiskas nepilnības.

Saskaņā ar Bibliotēku likuma 9.panta ceturto daļu LSPA Sporta nozares bibliotēkai gada laikā no akreditācijas atteikuma dienas atkārtoti jāiesniedz akreditācijai nepieciešamie dokumenti.

Ieteikumi

1. Pārejot uz bibliotekāro procesu automatizāciju, uzlabot bibliotekārā darba organizāciju un nodrošināt bibliotekāro procesu efektīvu funkcionēšanu.
2. Pārskatīt darbinieku pienākumu sadalījumu, lai racionālāk izmantotu cilvēkresursus.
3. Paaugstināt darbinieku profesionālo kompetenci krājuma organizēšanas jautājumos.
4. Izstrādāt krājuma komplektēšanas politiku atbilstoši LNB izstrādātajām konsultatīvajam dokumentam "Krājuma veidošanas vadlīnijas Latvijas bibliotēkām".
5. Precizēt Bibliotēkas lietošanas noteikumus saskaņā ar Bibliotēku likuma 21. pantu.
6. Apstiprināt maksas pakalpojumu cenrādi.
7. Apvienot lasītavas fondu ar abonementa brīvpieejas krājumu.
8. Uzlabot krājuma kvalitāti.
9. Izvērtēt arhīva fonda nepieciešamību.
10. Izmantot e-studiju vidi mācību procesa nodrošināšanai ar mācību literatūru.
11. Optimizēt mācību literatūras un metodisko materiālu apstrādes procesus.
12. Pabeigt lasītājiem nepieejamajā noliktavā glabātā krājuma izvērtēšanu un veikt nepieciešamo norakstīšanu.
13. Veikt krājuma inventarizāciju.
14. Organizēt lasītavas darbu bez pusdienas pārtraukuma.
15. Uzsākt lietotāju automatizētu apkalpošanu, izmantojot bibliotēku informācijas sistēmu ALISE.
16. Izvērtēt iespējas iegādāties bibliotēku drošības sistēmu.
17. Izvērtēt nepieciešamību un iespējas nomainīt darbinieku datorus.

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja, Bibliotēku akreditācijas komisijas priekšsēdētāja Dzidra Šmita

Bibliotēkas vadītāja

M.Zaļūksne